

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

04.03.2025

Nr. 10.2/11/2025

Lēmums

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Saldus novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90009114646, juridiskā adrese: Striķu ielā 3, Saldū, Saldus novadā, LV – 3801, e-pasts: pasts@saldus.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Grupa93”, reģistrācijas Nr. 50103129191, adrese: Kr. Barona iela 3–4, Rīga, LV–1050, e – pasts: info@g93.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālplānojums vēja parkam “CVE-2”, Lutriņu un Gaiķu pagastos, Saldus novadā (turpmāk – Lokālplānojums). Lokālplānojuma teritorijā ietilpstošās zemes vienības pievienotas šā lēmuma Pielikumā, kas ir šā lēmuma neatņemama sastāvdaļa.

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2025. gada 18. februāra vēstule Nr. 25/51 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu”, iesniegums “Par lokālplānojuma izstrādi vēja elektrostaciju parkam “CVE-2”, Cieceres, Lutriņu un Gaiķu pagastos, Saldus novadā” (turpmāk – Iesniegums)¹, Saldus novada domes 2024. gada 28. novembra sēdes lēmums (protokols Nr. 14, 8.§) “Par “Lokālplānojuma teritorijas plānojuma grozījumiem vēja elektrostaciju parkam “CVE-2” Lutriņu un Gaiķu pagastos, Saldus novadā” izstrādes uzsākšanu “ (turpmāk – Lēmums), darba uzdevums Lokālplānojuma izstrādei (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2024. gada 27. decembra nosacījumi TAPIS, Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālā administrācijas (turpmāk – Administrācija) 2025. gada 11. februāra vēstule Nr. 4.8/865/2025-N “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību” un Veselības inspekcijas 2025. gada 5. februāra vēstule Nr. 2.4.6.-1./51 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Plānošanas dokumenta Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams piemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums):

¹ Reģ. Nr. 10.1/341/2025.

- 1) Lokālplānojumu risinājumiem, kuri tiks izstrādāti, lai nodrošinātu iespēju veikt vēja parka izbūvi, Dienests 2024. gada 29. februārī ir veicis Paredzētās darbības ietekmes sākotnējo izvērtējumu Nr. AP24SI0078² (turpmāk – Sākotnējais izvērtējums). Sākotnējā izvērtējuma rezultātā pieņemts lēmums: “Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru ierosinātajai darbībai – Vēja parka “CVE-2” būvniecība nekustamajos īpašumos Cieceres, Gaiķu un Lutriņu pagastu teritorijās, Saldus novadā.”
- 2) Sākotnējā izvērtējumā cita starpā secināts: “Paredzētā darbība neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējuma” 4. pantā un 1. pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums vai atbilstoši 41. pantā noteiktajām darbībām, kam veicams ietekmes novērtējums uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000). Ievērojot Sākotnējā izvērtējuma veikšanas mērķi, atbilstoši likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11. pantā noteiktajiem kritērijiem tika konstatēts, ka Paredzētā darbība radīs ietekmes uz vidi, t.sk. ainavu, putniem, sikspārņiem, taču nav sagaidāma būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi. Konstatētās ietekmes novēršamas / ierobežojamas Dienestam izvirzot konkrētus nosacījumus, t.sk. Dabas aizsardzības pārvaldes izvirzītos nosacījumus, Paredzētās darbības projektēšanai un realizācijai. Pēc dokumentācijas izvērtēšanas Dienests secināja, ka Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz Saldus novada dzīvojamo apbūvi un dabas vērtībām, jo Paredzētās darbības vietas tuvumā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, īpaši aizsargājamo sugu atradnes un īpaši aizsargājami biotopi.” Dienests pieņēmis lēmumu nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru. Sagatavotājas vērtējumā Sākotnējā izvērtējuma rezultātā pieņemtais lēmums liecina par to, ka būtiska negatīva ietekme nav konstatēta, un, ņemot vērā Sākotnējā izvērtējuma detalizāciju, nav sagaidāms, ka Stratēģiskā novērtējuma procesā būtu iespējams identificēt jaunas vēja parka “CVE-2” un tam nepieciešamās infrastruktūras būtiskas, negatīvas ietekmes uz vidi.
- 3) Lokālplānojuma izstrāde tiek veikta pēc Sākotnējā izvērtējuma veikšanas, ņemot vērā institūciju nosacījumus un iekļaujot teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos vides aizsardzības prasības, tostarp, iespējamās nelabvēlīgās ietekmes novēršanai vai mazināšanai.
- 4) Lokālplānojumā netiek risināti citi teritorijas attīstības un plānošanas jautājumi, kuri nav vērtēti Paredzētās darbības ietekmes Sākotnējā izvērtējumā.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai³ – Enerģētikas un vides aģentūrai (turpmāk – Aģentūra)⁴ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Aģentūra pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

² Ietekmes sākotnējo izvērtējumu, atbilstoši Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumam, var piemērot vēja elektrostacijām, kuru kopējā jauda ir vismaz 50 megavati, un tām nepieciešamās infrastruktūras būvniecībai, ja izpildās šā likuma 4. un 5. panta nosacījumi.

³ Likuma 6. panta pirmā daļa.

⁴ Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

2. 2025. gada 18. februārī Aģentūrā saņemta Sagatavotājas 2025. gada 18. februāra vēstule Nr. 25/51 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu” un Iesniegums, kurā sniegta informācija, ka saskaņā ar Lēmumu ir uzsākta Lokālpilnojumā izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālpilnojumā izstrādes pamatojums un mērķis nav pretrunā Saldus novada ilgspējīgas attīstības stratēģijai 2022. – 2038. gadam⁵ (turpmāk – Stratēģija). Lokālpilnojumā tiek izstrādāts, lai grozītu Brocēnu novada teritorijas pilnojumā 2017. – 2030. gadam⁶ (turpmāk – Brocēnu novada teritorijas pilnojums) un Saldus novada teritorijas pilnojumu 2013. – 2025. gadam⁷ (turpmāk – Saldus novada teritorijas pilnojums) un radītu priekšnoteikumus Lokālpilnojumā teritorijā veikt vēja parka “CVE-2” un ar to saistītās infrastruktūras izpēti un izveidi.
 - 2.2. Vēja parku “CVE-2” plānots izbūvēt trīs atsevišķās teritorijās Saldus novada Cieceres, Gaiķu un Lutriņu pagastos. Kopumā Vēja parkā “CVE-2” plānots uzstādīt līdz 14 vēja elektrostacijas (turpmāk – VES), no tām plānotajā Lokālpilnojumā teritorijā – 10 VES.
 - 2.3. Lokālpilnojumā teritorija ietver 19 nekustamos īpašumus vai to daļas Saldus novadā. Lokālpilnojumā teritorijas ietvertās zemes vienības ar kadastra apzīmējumiem skatīt šā atzinuma Pielikumā. Lokālpilnojumā teritorijas kopējā platība aizņem ~ 544,278 ha.
 - 2.4. Atbilstoši Brocēnu novada teritorijas pilnojumam un Saldus novada teritorijas pilnojumam plānotajai Lokālpilnojumā teritorijai noteiktas funkcionālās zonas Lauksaimniecības teritorija (L), Mežu teritorijas (M) un Transporta infrastruktūras teritorija (TR).
 - 2.5. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas pilnošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 161. punkts nosaka, ka VES, kuru jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), Tehniskās apbūves teritorijā (TA), Lauksaimniecības teritorijā (L) un Mežu teritorijā (M) atbilstoši ietekmes uz vidi novērtējuma nosacījumiem.
 - 2.6. VES vai vēja parki Brocēnu novada teritorijas pilnojumā teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (turpmāk – TIAN) Mežu teritorijās (M) nav norādīti kā atļautie izmantošanas veidi. Brocēnu novada teritorijas pilnojumā TIAN 49. punkts nosaka, ka VES, kuras jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), Tehniskās apbūves teritorijā (TA) ārpus pilsētas un ciemu robežām un Lauksaimniecības teritorijā (L), ievērojot Noteikumu Nr. 240 un citos normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un papildus prasības, VES novietojumu paredz, izstrādājot detālpilnojumā.
 - 2.7. VES vai vēja parki Saldus novada teritorijas pilnojumā TIAN nav norādīti pie atļautajām izmantošanām funkcionālajās zonās Lauku zemes (L) un Mežu teritorijas (M). Saldus novada teritorijas pilnojumā TIAN 186. punktā noteikts, ka VES ar jaudu virs 10 kW izvietošana veicama saskaņā ar detālpilnojumā, tai skaitā ieceres publisko apspriešanu.
 - 2.8. Lokālpilnojumā izstrādes mērķis ir grozīt spēkā esošo Brocēnu novada teritorijas pilnojumā un Saldus novada teritorijas pilnojumā Lokālpilnojumā teritorijā

⁵ Pieejama: https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_23274.

⁶ Apstiprināts ar Brocēnu novada domes 2016. gada 27. oktobra lēmumu (protokols Nr. 23, 23. §) “Par Brocēnu novada teritorijas pilnojumā apstiprināšanu” un saistošajiem noteikumiem Nr. 18 “Brocēnu novada Teritorijas pilnojumā (2017.-2030.) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”.

⁷ Apstiprināts ar Saldus novada domes 2013. gada 25. aprīļa Saldus novada domes sēdes lēmumu (protokols Nr. 5, 10. §) un saistošajiem noteikumiem Nr. 14 “Saldus novada teritorijas pilnojumā 2013.-2025. gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskā daļa”.

iekļautajām zemes vienībām, lai būtu iespējams realizēt plānoto darbību – VES būvniecību, nosakot funkcionālās zonas “Lauksaimniecības teritorija” (L) un “Mežu teritorija” (M), kurās papildus pārējiem izmantošanas veidiem, ko nosaka atbilstoši Noteikumu Nr. 240 nosacījumiem, būtu atļauta Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006) (vēja elektrostacijas un vēja parki) un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001), kā arī pamatot un detalizēt VES un ar to saistītās infrastruktūras plānoto izvietojumu un nosacījumus Lokālpilnojumā teritorijā.

- 2.9. Kopumā Vēja parkā “CVE-2” plānots uzstādīt līdz 14 VES (katras VES nominālā jauda varētu sasniegt 7,5 MW), no tām plānotajā Lokālpilnojumā teritorijā – 10 VES⁸.
- 2.10. Atbilstoši Iesniegumā sniegtajai informācijai, Vēja parks CVE-2 plānots novietot ārpus īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk – ĪADT), kā arī ārpus Eiropas nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (turpmāk – Natura 2000 teritorija), mikrolieģumiem, divus kilometrus platām buferjoslām ap Natura 2000 teritorijām, kā arī putnu sugu aizsardzībai noteiktiem mikrolieģumiem. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” informācijai Lokālpilnojumā teritorijā vai tās tuvumā atrodas īpaši aizsargājamie biotopi un īpaši aizsargājamās sugu dzīvotnes.
3. Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi Lokālpilnojumā izstrādes uzdevumi un prasības:
 - 3.1. Izvērtēt Brocēnu novada teritorijas plānojumā un Saldus novada teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu Lokālpilnojumā teritorijā, un nepieciešamības gadījumā veikt tā izmaiņas, t.sk. nosakot indeksētas apakšzonas.
 - 3.2. Izvērtēt Brocēnu novada teritorijas plānojuma un Saldus novada teritorijas plānojuma TIAN noteiktās prasības un nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas, ciktāl tas attiecas uz Lokālpilnojumā mērķi un teritoriju.
 - 3.3. Izvērtēt vēja parka darbības potenciālo vizuālo ietekmi uz apkārtējo teritoriju, pielietojot telpiskās modelēšanas risinājumus, lai kvantitatīvi un kvalitatīvi izvērtētu ainavu izmaiņas gan plašākā mērogā, gan no lokāliem skatupunktiem:
 - 3.3.1. Apzināt un telpiski analizēt teritorijas, no kurām paredzama vēja parka saskatāmība (turpmāk tekstā – saskatāmības zona).
 - 3.3.2. Saskatāmības zonas modeli izstrādāt 2D/3D formātā, izmantojot telpiskos datus par VES novietojumu un to tehniskajiem raksturlielumiem, datus par pētāmās teritorijas reljefu, apaugumu, apdzīvojuma struktūru, apbūvi, ainavas raksturu un kultūrvēsturiskajiem objektiem, ceļu posmiem un citiem objektiem.
 - 3.3.3. Modeļa izstrādē un ietekmes analizē ņemt vērā Stratēģijā noteiktās tūrisma, kultūrvēsturiskā mantojuma un ainavu attīstības teritorijas (saskatāmības zonā esošos valsts aizsargājamās kultūras pieminekļus un pašvaldības kultūrvēsturiskos un dabas objektus). Objektu sarakstu saskaņot ar pašvaldību.
 - 3.4. Izvērtēt ietekmi uz apdzīvotajām vietām un esošo apbūvi, kā arī paredzamos teritorijas izmantošanas un apbūves ierobežojumus VES parka ietekmes zonās, t.sk. identificēt un kartogrāfiski attēlot teritorijas, kurās pēc VES izbūves nebūs pieļaujama dzīvojamo ēku būvniecība.
 - 3.5. Izvērtēt ietekmi uz saskatāmības zonā veikto saimniecisko darbību, tajā skaitā tūrisma nozari.

⁸ Saskaņā ar Likuma 1. pielikuma 26.¹ punktu ietekmes novērtējums ir nepieciešams VES būvniecībai, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu.

- 3.6. Izvērtēt VES būvniecības un ekspluatācijas laikā paredzētās satiksmes ietekmi uz Saldus novadā esošo transporta infrastruktūru:
 - 3.6.1. Izvērtēt Lokālplānojuma teritorijā esošo pašvaldības ceļu satiksmes organizāciju un tehniskā stāvokļa atbilstību VES būvniecības un uzturēšanas laikā nepieciešamajām darbībām un noslodzei.
 - 3.6.2. Izstrādāt būvprojektā iekļaujamus risinājumus infrastruktūras uzlabošanai VES būvniecības un uzturēšanas laikā nepieciešamajām darbībām un noslodzei.
 - 3.6.3. Izstrādāt transporta satiksmes shēmu, attēlojot plānoto kravas transporta kustību būvniecības laikā.
 - 3.6.4. Izvērtēt jaunu ceļu pievienojuma vietas pašvaldības ceļiem un attēlot risinājumus grafiski ar detālplānojuma detalizāciju. Precizējot teritoriju VES iekārtu novietošanai, ievērot drošu ekspluatācijas attālumu no pašvaldības un publiski lietojamiem ceļiem.
 - 3.6.5. Precizēt apgrūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.
 - 3.6.6. Precīzi uzrādīt jaunu ceļu izbūves sakarā veiktās atmežošanas teritorijas.
 - 3.7. Lokālplānojuma izstrādē ņemt vērā kumulatīvās ietekmes ar citu VES parku iecerēm, kā arī esošajām VES, ja tādas tiek identificētas saskatāmības zonā.
 - 3.8. Atbilstoši izvērtējumā konstatētajām ietekmēm, paredzēt pasākumus un risinājumus to mazināšanai vai elementu neparedzēšanu konkrētās teritorijās, vai to augstuma parametru izmaiņas.
 - 3.9. Lokālplānojumā ietvert izvērtējumu un risinājumus ilustrēt ar vizualizācijām.
 - 3.10. VES izvietojumu izstrādāt ar detālplānojuma detalizāciju.
 - 3.11. Ņemt vērā izstrādes procesā esošo Saldus novada Ainaviski vērtīgo teritoriju pētījumu, nepieciešamības gadījumā konsultējoties par risinājumiem.
 - 3.12. Veikt plānoto vēja elektrostaciju radīto trokšņu prognozes aprēķinu un sagatavot slēdzieni par trokšņa ietekmi uz pieguļošo nekustamo īpašumu īpašniekiem.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004.gada 23. marta noteikumu Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, Administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Aģentūrā. Iesniegumam pievienotas:
 - 4.1. Dienesta 2024. gada 27. decembra nosacījumi TAPIS. Dienests, ņemot vērā Likuma 4. pantā noteikto un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, secina, ka Lokālplānojumam būtu jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo Lokālplānojumā paredzētā darbība – vairāku VES ierīkošana var atstāt būtisku ietekmi uz vidi.
 - 4.2. Administrācijas 2025. gada 11. februāra vēstule Nr. 4.8/865/2025-N “Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību”. Administrācijas vērtējumā Lokālplānojuma būtība un ar tā izstrādi saistītais uzdevums ir tieši saistīts ar Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta darbības vietas izvēli, kas ir atkarīga no VES parka ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam. Administrācija sniegusi viedokli, ka atbilstoši Likuma 23.² panta ceturtajā daļā minētajiem kritērijiem, Lokālplānojumam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.

- 4.3. Veselības inspekcijas 2025. gada 5. februāra vēstule Nr. 2.4.6.-1./51 “Par stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu”. Veselības inspekcija, izvērtējot Lokālpilnojumā izstrādes mērķi un uzdevumus, uzskata, ka Lokālpilnojumam ir jāveic Stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, vērtējot paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz cilvēku veselību, tostarp iespējamā ietekme uz apdzīvotām vietām, t.sk. viensētām vismaz līdz 1 km rādiusam (zemas frekvences troksnim līdz 2 km rādiusam) ap katru paredzēto VES, izvērtējot šādus ietekmju aspektus: 1) akustiskais troksnis (gada vidējais VES radītais trokšņa līmenis diennakts periodos; summārais trokšņa līmenis) un zemas frekvences radītais troksnis (katrai VES un summārais VES parkam, novērtējot visās dzīvojamās un publiskās ēkās, proti, izglītības, veselības aprūpes un sociālās aprūpes iestādēs, kas atrodas līdz 2 km attālumā no plānotā vēja parka); 2) elektromagnētiskais starojums, t.sk. no izbūvējamām elektropārvades līnijām; 3) vibrācija un 4) ēnojums no vēja elektrostacijas masta un mirgošanas efekts.
5. Lokālpilnojums nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējot Sagatavotājas Iesniegumā sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Aģentūra konstatē, ka konkrētais Lokālpilnojums atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
- 5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumu s un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta “a”, “b”, “c”, “d” apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.
- 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumam un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.
- 5.3. Atbilstoši Darba uzdevumam un Iesniegumā sniegtajai informācijai, Lokālpilnojuma izstrādes mērķis ir Lokālpilnojuma teritorijā izveidot daļu no VES parka “CVE-2”. Saskaņā ar spēkā esošo Brocēnu novada teritorijas plānojumu un Saldus novada teritorijas plānojumu plānotajai Lokālpilnojuma teritorijai noteiktas funkcionālās zonas Lauksaimniecības teritorija (L), Mežu teritorijas (M) un Transporta infrastruktūras teritorija (TR). Brocēnu novada teritorijas plānojuma TIAN 49. punktā noteikts, ka VES, kuras jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R), Tehniskās apbūves teritorijā (TA) ārpus pilsētas un ciemu robežām un Lauksaimniecības teritorijā (L), ievērojot Noteikumu Nr. 240 un citos normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un papildus prasības, Mežu teritorijās (M) Energoapgādes

uzņēmumu apbūve (14006) (vēja elektrostacijas un vēja parki) un Inženiertehniskā infrastruktūra (14001) nav norādīti kā atļautie izmantošanas veidi. Tāpat VES vai vēja parki Saldus novada teritorijas plānojuma TIAN nav norādīti pie atļautajām izmantošanām funkcionālajās zonās Lauku zemes (L) un Mežu teritorijas (M). Ņemot vērā Lokālpilnojumā izstrādes mērķi un Lokālpilnojumā teritorijas platību (~ 544,278 ha), kā arī to, ka Lokālpilnojumā teritorijā lielas platības aizņem mežu teritorijas, kur plānotas izmaiņas, tostarp TIAN nosacījumos, secināms, ka ar plānošanas dokumentu paredzētas būtiskas izmaiņas teritorijas turpmākajā izmantošanā salīdzinoši lielā platībā (Likuma 23.² panta 3. punkta “d” apakšpunkts).

- 5.4. Tāpat Aģentūra konstatē, ka ar Lokālpilnojumā izstrādi pēc būtības tiks radīti priekšnoteikumi Likuma 1. pielikuma darbības īstenošanai Lokālpilnojumā teritorijā, t.sk. arī noteiktajās funkcionālās zonas Mežu teritorijas (M) platībās, kur VES izbūve līdz šim nav pieļaujama atbilstoši TIAN nosacījumiem, kurai sākotnējais izvērtējums piemērojams saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu. Ņemot vērā to, ka Lokālpilnojumā tiek izstrādāts, lai radītu priekšnoteikums VES parka “CVE-2” būvniecībai un ekspluatācijai trīs atsevišķās teritorijās nelielā attālumā⁹, secināms, ka Lokālpilnojumā būtība un ar to izstrādes uzdevumi ir saistīti un pakārtoti Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkta¹⁰ darbības vietas identificēšanai, kas ir atkarīga no ietekmes uz vidi, tādēļ pakļaujama atbilstīgam novērtējumam (Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts).
- 5.5. Vienlaikus secināms, ka Lokālpilnojumā teritorija nav nodrošināta ar plānotās attīstības nepieciešamo infrastruktūru, un no Darba uzdevuma izriet, ka ar plānošanas dokumenta izstrādi ir nepieciešams Lokālpilnojumā teritorijā izstrādāt transporta infrastruktūras risinājumus. Paredzams, ka ar VES parku saistītās infrastruktūras būvniecībai, ja tās izvietošana tiks paredzēta mežā, būs nepieciešams veikt meža zemes atmežošanu. Atmežojamās teritorijas platība ir atkarīga gan no izbūvējamo VES skaita, gan to novietojuma, gan iespējas izmantot teritorijas, kas jau iepriekš ir atmežotas, piemēram, esošos meža ceļus. Ievērojot minēto, secināms, ka Lokālpilnojumā izstrādes priekšnosacījumi un jautājumi, kurus ar plānošanas dokumentu paredzēts risināt un izvērtēt, aptver vides problēmas un jomas, kas tieši saistītas ar plānotā VES parka izbūvi.
- 5.6. Iesniegumā kā viens no argumentiem, kāpēc konkrētajam plānošanas dokumentam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams, norādīts, ka Dienests 2024. gada 29. februārī ir veicis Sākotnējo izvērtējumu, kā rezultātā pieņemts lēmums: “Nepiemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru ierosinātajai darbībai - Vēja parka “CVE-2” būvniecība nekustamajos īpašumos Cieceres, Gaiķu un Lutriņu pagastu teritorijās, Saldus novadā.” Aģentūra vērs uzmanību, ka apstākļi, ka Lokālpilnojumā teritorijā paredzētajai darbībai ir veikts sākotnējais izvērtējums vai ietekmes uz vidi novērtējums¹¹, vispārēji nevar būt par pamatu secinājumam, ka Lokālpilnojumam

⁹ Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_31024,

https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_31024,

https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_31025 (skatīts 03.03.2025.)

¹⁰ Likuma 1. pielikuma 26.¹ punkts: “Vēja elektrostaciju būvniecība, ja to kopējā jauda ir 50 megavatu un vairāk, izņemot tādu vēja elektrostaciju būvniecību, kurai piemērojams sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Enerģētiskās drošības un neatkarības veicināšanai nepieciešamās atvieglotās energoapgādes būvju būvniecības kārtības likumu”.

¹¹ Saskaņā ar Likuma 1. panta 2. punktu ietekmes uz vidi novērtējums ir procedūra, kas veicama šajā likumā noteiktajā kārtībā, lai novērtētu paredzētās darbības vai plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes novēršanai vai samazināšanai vai aizliegtu paredzētās darbības uzsākšanu normatīvajos aktos noteikto prasību pārkāpumu gadījumos. Saskaņā ar Likuma 1. panta 2.¹ punktu ietekmes sākotnējais izvērtējums ir procedūra, kas šajā likumā noteiktajā kārtībā veicama paredzētajai darbībai, kurai var būt būtiska ietekme uz vidi, lai izvērtētu šīs darbības īstenošanas iespējamās nelabvēlīgās ietekmes būtiskumu un lemtu par ietekmes novērtējuma piemērošanu.

Stratēģiskais novērtējums nebūtu piemērojams. Aģentūra vēš uzmanību, ka katrai no novērtēšanas procedūrām ir savs mērķis un uzdevums, tādēļ katrā gadījumā jāvērtē plānošanas dokumenta būtība un risinājumi. Turklāt ne sākotnējais izvērtējums, ne ietekmes uz vidi novērtējums pēc būtības neaptver to jautājumu loku, kas jārisina un jāvērtē teritorijas attīstības plānošanas līmenī. Šāda novērtējuma ietvarā cita starpā jāņem vērā arī pašvaldības konceptuālais ilgtermiņa redzējums novada teritorijas attīstībai un Lokālplānojuma risinājumu iedarbību tajā, alternatīvie plānošanas risinājumi teritorijas turpmākai izmantošanai (t.sk. funkcionālās zonas Meža teritorija (M) jaunas indeksētas apakšzonas un / vai jaunas funkcionālās zonas noteikšanai VES būvniecībai), VES un tām nepieciešamās infrastruktūras izvietojuma iespējām, konkrētās paredzētās darbības – VES parka “CVE-2” plānotajiem risinājumiem, potenciālo konfliktsituāciju novēršana starp dažādiem teritorijas atļautiem izmantošanas veidiem, iedzīvotāju (zemes īpašnieku) intereses, saistošo normatīvo aktu prasības. Aģentūra papildus vēš uzmanību Noteikumu Nr. 240 163. punktā noteiktajiem nosacījumiem, kas jāņem vērā plānojot VES un vēja parku izvietojumu. Turklāt šajā gadījumā jāņem vērā arī apstākļi, ka vēja parka “CVE-2” un tā saistītās infrastruktūras būvniecība paredzēta uzsākt trīs atsevišķās teritorijās Saldus novada Cieceres, Gaiķu un Lutriņu pagastos. Ņemot vērā to, ka VES un attiecīgas infrastruktūras būvniecība visās šajās teritorijās ir saistīta (viena paredzētā darbība) un varbūtējais VES novietojums ir atkarīgs no visu VES savstarpējo un summāro ietekmju novērtējuma, Aģentūra rekomendē visu ietekmju novērtējumu veikt saskaņoti un paralēli, Stratēģiskā novērtējuma rezultātā izstrādājot vienotu vides pārskata projektu.

6. Ņemot vērā iepriekš norādīto, tostarp Dienesta, Administrācijas un Veselības inspekcijas viedokļus, Stratēģiskā novērtējuma piemērošana un veikšana konkrētā plānošanas dokumenta izstrādei izriet no normatīvajiem aktiem (Likuma 4. panta trešā daļa, 23.² pants) un ir konkrētā plānošanas dokumenta izstrādes gadījumā pamatota, atbilstīga un nepieciešama. Turklāt viens no ietekmes uz vidi novērtēšanas pamatprincipiem ir paredzēt šāda novērtējuma veikšanu pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts), kas pamato savlaicīgas vides problēmu novēršanas lietderību. Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt iespējamās būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, t.sk. cilvēku veselību (Likuma 23.² panta 1. punkta “d” apakšpunkts, 2. punkta “a”, “b”, “d”, “e” apakšpunkts, 3. punkta “d” apakšpunkts, 4. punkta “b” apakšpunkts), sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu.
7. Plānošanas dokumentā paredzētās darbības, tostarp visas Lokālplānojuma TIAN atļautās darbības, jāvērtē atbilstoši Likuma 23.⁵ pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumenta vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23.⁵ panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības. Konkrētajā gadījumā šī nosacījuma izpilde nozīmē arī to, ka vides pārskatu iespējams sagatavot, ņemot vērā arī paredzētās darbības Sākotnējā izvērtējuma rezultātus. Vienlaikus, izstrādājot Vides pārskatu, ir jāņem vērā 23.⁵ panta trešajā daļā noteiktais “izstrādātājs konsultējas ar kompetento institūciju par vides pārskata detalizācijas pakāpi”.

Piemērotās tiesību normas:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.

2. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums".
3. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 "Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi".
4. Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība".

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā Aģentūras lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Aģentūra konstatē, ka Lokālpilnoņums atbilst Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem (23.² panta 1. punkta "d" apakšpunkts, 2. punkta "a", "b", "d", "e" apakšpunkts, 3. punkta "d" apakšpunkts) un Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkta nosacījumiem, kad veicams Stratēģiskais novērtējums, ņemot vērā Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnoņumam vēja parkam "CVE-2", Lutriņu un Gaiķu pagastos, Saldus novadā.

Vides pārraudzības departamenta direktore,
Piesārņojuma novērtēšanas nodaļas vadītāja

I.Kramzaka

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Daina Dzeguze 67770826
Daina.Dzeguze@eva.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Saldus novada pašvaldībai, E.Adresē.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, E.Adresē.
3. SIA "Grupa93", e – pasts: info@g93.lv.

Lokālpilnoījuma teritorijā iekļautās zemes vienības

Nr. P.k.	Nekustamā īpašuma nosaukums	Kadastra numurs	Kadastra apzīmējums	Zemes vienības daļa
1.	Smilgas	84520050069	84520050069	Visa zemes vienība
2.	Kalniņi	84520040066	84520040066	Visa zemes vienība
3.	Aucenieki	84660030123	84660030123	Visa zemes vienība
4.	Stūrīši	84660030083	84660030083	Visa zemes vienība
5.	Pīlādži	84660030047	84660030047	Visa zemes vienība
6.	Arāji	84520040039	84520040040	Visa zemes vienība
7.	Zvejnieki	84520040037	84520040037	Visa zemes vienība
8.	Kalējiņi	84520040042	84520040042	Visa zemes vienība
9.	Airītes	84520040043	84520040043	Visa zemes vienība
10.	Grīvas	84580050045	84660030203	Visa zemes vienība
11.	Ozoli	84660030144	84660030144	Visa zemes vienība
12.	Alkšņi	84520040038	84520040038	Visa zemes vienība
13.	Vecvagari	84520050044	84520050044	Visa zemes vienība
14.	Kažoki	84520050146	84520050146	Visa zemes vienība
15.	Jauķi	84520040050	84520040050	Visa zemes vienība
16.	Ceplu ceļš	84520040079	84520050165	Zemes vienības daļa
17.	Alpi Vasarāji	84660030317	84660030317	Zemes vienības daļa
18.	Ceplu ceļš	84520040079	84520040079	Zemes vienības daļa
19.	Kalējiņu ceļš	84520040077	84520040077	Zemes vienības daļa